

AOPK ČR - RP Olomoucko
oddělení **SPRÁVA CHKO JESENÍKY**
Šumperská 93
790 01 Jeseník
ID DS: hwzdyhr
e-mail: jeseniky@nature.cz
www: olomoucko.ochranaprirody.cz

Dle rozdělovníku

NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ: 0400/OM/2022-6

VYŘIZUJE: Ing. Anita Petruš

DATUM: 21. 6. 2022

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, regionální pracoviště Olomoucko, oddělení Správa CHKO Jeseníky (dále jen „Agentura“) jako orgán ochrany přírody příslušný podle § 75 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 78 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“), na základě žádosti podané právnickou osobou Povodí Odry s. p. (Varenská 3101/49, 701 26 Ostrava, IČ 70890021), dne 13. 5. 2022 (dále jen „žadatel“) a na základě provedeného správního řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“) vydává toto

ROZHODNUTÍ

Podle ustanovení § 56 odst. 1 zákona **se žadateli povoluje výjimka** ze základních podmínek ochrany zvláště chráněného druhu v kategorii ohrožený - vranka pruhoploutvá (*Cottus poecilopus*). Výjimka se týká zákazů uvedených v ustanovení § 50 odst. 1 a 2 zákona, konkrétně škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, rušit, zraňovat nebo usmrcovat a dále sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla. Výjimka se povoluje pro realizaci „Úprava Bělé ř. km 23,900-24,735 – PŠ 2021“ v k. ú. Domašov u Jeseníka, a to z důvodu existence veřejného zájmu převažujícího nad zájmem ochrany přírody, **za předpokladu splnění těchto podmínek:**

- 1) V rámci realizace záměru nevznikne v toku nový příčný objekt, který by tvořil migrační bariéru pro pohyb vranky pruhoploutvé.
- 2) Maximum prací bude probíhat ze břehu bez pojezdu techniky v korytě toku Bělá.
- 3) Stavební práce spojené se zásahem do zvodnělého koryta toku mohou být realizovány s ohledem na rozmnožování a raný vývoj potěru vranek pouze v období **od 1. července do 1. března kalendářního roku.**
- 4) Výjimka se vztahuje pouze na stavbou přímo dotčený úsek řeky Bělé, tedy místa oprav povodňových škod ve stávajícím korytě řeky Bělé dle projektové dokumentace přiložené k žádosti, v rámci realizace akce „Úprava Bělé ř. km 23,900-24,735 – PŠ 2021“ v k. ú. Domašov u Jeseníka. Výjimka ze zákazu jedince výše jmenovaného zvláště chráněného živočicha přemísťovat platí pro jejich přemístění během záchranného transferu.
- 5) Nejdéle 3 dny před zahájením prací budou v dotčeném úseku a v návaznosti nejméně 30 m nad horním a 20 m pod dolním koncem dílčího úseku stavby sloveni a přemístění všichni jedinci vranky pruhoploutvé odborně způsobilou osobou.
- 6) Odlov a transfer vranky pruhoploutvé a ostatních ryb bude proveden minimálně 2x s odstupem minimálně 1 hodiny. Kromě jedinců vranky pruhoploutvé bude věnována pozornost všem druhům ryb a to zejména mladým jedincům, kteří po omráčení zůstávají u dna.
- 7) Odlovení jedinci vranky pruhoploutvé budou neprodleně přemístěni alespoň 300 m od horního konce úpravy výše proti proudu Bělé. Během vypouštění budou jedinci vranek rozptýleni v úseku 30 - 50 m na místa s možností úkrytu, která odpovídají jejich biotopovým nárokům.
- 8) Vhodný termín a postup pro realizaci záchranného odlovu rybí obsádky bude konzultován se zástupci místní organizace Českého rybářského svazu Jeseník (dále MO ČRS Jeseník).

9) Odlov nesmí být prováděn:

- a) za zvýšených průtoků
- b) při zvýšené turbiditě
- c) při teplotě vzduchu nižší než 5 °C
- d) při teplotě vzduchu vyšší než 15 °C
- e) při minimálních průtocích.

10) V případě přerušení stavební činnosti na dobu delší než 30 dnů je nutné opakovat odlov a transfer vranky pruhoploutvé i ostatních ryb dle předchozích podmínek a vhodný termín a postup před opětovným zahájením prací konsultovat se zástupci MO ČRS Jeseník.

11) Žadatel je povinen zaslat Agentuře protokol o výsledcích záchranného odlovu a transferu ryb (např. dle přílohy tohoto rozhodnutí) nejpozději 14 dní po dokončení prací.

12) V korytě toku bude vytvořeno či ponecháno heterogenní prostředí, rozplavené kameny a balvany větší než 0,5 m budou ponechány v korytě jako úkryty pro vodní živočichy.

13) Nebude-li možné využít technická opatření ke snížení vzniku zákalu při stavební činnosti v korytě, je nutné u činnosti, která trvá déle než 5 dní, zastavit stavební činnost v korytě toku na 2 dny.

14) Při realizaci stavební činnosti je požadováno důsledné dodržování technologické kázně pracovníků a zabezpečení zázemí staveniště na takové úrovni, aby bylo zcela vyloučeno havarijní znečištění toku a jeho okolí úniky ropných, nátěrových, cementových a jiných znečišťujících látek. Znečištěnou vodu (např. cementovým mlékem) není možné odčerpávat do vodního toku a bude zlikvidována v souladu s platnými právními předpisy.

15) Žadatel sdělí zástupcům Agentury, oddělení Správa CHKO Jeseníky (písemně nebo formou datové zprávy) a ČRS MO Jeseník v předstihu min. 5 kalendářních dnů identifikaci (jméno, příjmení) a operativní spojení (číslo mobilního telefonu) na konkrétní fyzické osoby:

- a) zodpovědné za provádění stavebních prací,
- b) zodpovědné za provádění mimořádné manipulace s vodou.

16) Žadatel zajistí, že v případě narušení zapojeného travního drnu na plochách dotčených stavbou či pojezdy motorových vozidel bude narušený travní drn obnoven dosevem stanovištně a geograficky původních druhů bylin.

17) Platnost výjimky se omezuje do **31. 12. 2023**.

ODŮVODNĚNÍ:

Dne 13. 5. 2022 byla Agentuře doručena žádost právnické osoby Povodí Odry s. p. (Varenská 3101/49, 701 26 Ostrava, IČ 70890021) o povolení výjimky ze základních podmínek ochrany vranky pruhoploutvé (*Cottus poecilopus*) v souvislosti s realizací záměru „Úprava Bělé ř. km 23,900-24,735 – PŠ 2021“ v k. ú. Domašov u Jeseníka. Záměr je situován do IV. zóny odstupňované ochrany přírody v CHKO Jeseníky na vodním toku Bělá a zároveň do ptačí oblasti Jeseníky.

Žadatel navrhuje opravy povodňových škod ze dne 15. 7. 2021 v korytě řeky Bělé, v k. ú. Domašov u Jeseníka na dvou úsecích v intravilánu obce Bělá pod Pradědem. Na prvním úseku v ř. km 24,080-24,720 žadatel navrhuje, opravu opěrných zdí dozděním opěrné patky a pomístními opravami zdiva. V místech obnažených skalních výchozů dále žadatel navrhuje umístění dvou betonových stabilizačních prahů do dna. Na druhém úseku v ř. km 23,900-23,940, kterým je soutok Bělé s Keprnickým potokem, žadatel navrhuje sanaci velké nátrže sousedící s komunikací a odtěžení šterkových nánosů u nárazového břehu.

Dopisem ze dne 23. 5. 2022, naše č. j. SR/0400/OM/2022-4, bylo všem známým účastníkům řízení oznámeno zahájení správního řízení. Zároveň byli účastníci řízení vyrozuměni ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu o shromáždění podkladů potřebných pro vydání rozhodnutí a byla stanovena lhůta k vyjádření k těmto podkladům. Do správního řízení se v řádném termínu nepřihlásil žádný spolek a ani žádný z účastníků řízení se k věci nevyjádřil.

Předmětná lokalita je biotopem zvláště chráněného druhu (dále „ZCHD“). Plánovaný záměr Agentura kvalifikovala jako záměr škodlivě zasahující do přirozeného vývoje ZCHD. Realizace

předloženého záměru tedy podléhá povolení výjimky podle § 56 odst. 1 zákona, neboť bude spojena se škodlivými zásahy do přirozeného vývoje ZCHD (vranka pruhoploutvá).

Vranka pruhoploutvá se v podhůří Hrubého Jeseníku vyskytuje na horních úsecích vodních toků, které mají přirozený kamenitý charakter dna, vyšší koncentraci O₂, a které nejsou výrazněji znečištěny. Často se vyskytuje i v úsecích toků, které protékají intravilánem. Koryto Bělé je biotopem, ve kterém probíhá její vývoj. Jedná se o teritoriální druh, který se drží v blízkosti úkrytů u dna. Vodní tok Bělé je souvisle osídlen populací vranky pruhoploutvé, její početnost po povodni v červenci 2021 je dle dostupných protokolů o odlovu poměrně nízká.

Agentura konstatuje, že pro povolovanou činnost shledala veřejný zájem převažující nad zájmem ochrany přírody, a to konkrétně ochranu obyvatelstva před povodněmi. Stávající poškození koryta řeky Bělé protékající souvislou zástavbou obce Bělá pod Pradědem může velmi pravděpodobně za zvýšených průtoků vést ke škodám na majetku či zdraví občanů. Agentura, po zhodnocení všech podkladových materiálů, dospěla k závěru, že jsou splněny zákonné podmínky, za nichž lze výjimku ze zákazů pro chráněný druh vranky pruhoploutvé vydat, proto rozhodla tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí. Výjimka byla po provedeném správním řízení povolena v souladu s ustanovením § 56 odst. 1, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmy ochrany přírody. V případě respektování podmínek výrokové části rozhodnutí nepovede navrhovaná činnost k výraznějšímu zhoršení stavu populace dotčeného ZCHD ani jeho biotopu.

Zdůvodnění jednotlivých podmínek:

Podmínky uvedené ve výroku tohoto rozhodnutí směřují k eliminaci vlivu záměru na populaci vranky pruhoploutvé záchranným transferem do míst výše proti proudu toku v době realizace záměru a k vytvoření vhodných podmínek pro rekolonizaci dotčeného úseku po skončení stavební činnosti.

Podmínka 1) Podmínka směřuje k eliminaci vlivu zásahu na populaci a biotop vranky pruhoploutvé, zejména k zajištění zachování kontinuity vodního prostředí a jeho migrační prostupnosti.

Podmínka 2) Podmínka byla stanovena za účelem prevence poškození delšího než nezbytně nutného úseku koryta Bělé. Pojezdy techniky v korytě vedou ke znehodnocení morfologie říčního dna a k úhynu makrozoobentosu, potravní základny říčního ekosystému.

Podmínka 3) Omezení období pro zahájení prací je dáno životním cyklem vranky pruhoploutvé, kdy nejzranitelnější jsou jedinci tohoto druhu právě v době rozmnožování a raných vývojových stádií, kdy jsou současně velmi obtížně slovitelní, tedy v jarním a časně letním období. Vyušení těchto živočichů v takto citlivém období by mělo závažný vliv na stabilitu populace vranky a následně celého rybího společenstva, ve kterém je klíčovým druhem pstruh obecný. Nejvhodnějším způsobem zajištění životaschopnosti populace vranky pruhoploutvé je v případě tohoto záměru plošný odlov jedinců v dotčených úsecích toku Bělé. Pro zdárný průběh realizace záměru je nutná efektivní koordinace prací a před každým zásahem v korytě za použití mechanizace je nutné provést záchranný odlov a transfer rybí obsádky.

Podmínka 4) Tato podmínka byla stanovena na základě žádosti a lokalizace záměru.

Podmínka 5) Stavební práce mohou probíhat až po realizaci záchranného odlovu, aby bylo možné vyloučit úhyn ZCHD v důsledku negativního zásahu do jejich biotopu. Za odborně způsobilou osobu se pro účely tohoto rozhodnutí považuje osoba disponující oprávněním pro práci s elektrickým agregátem určeným pro odchyt ryb. Odlov je třeba provádět ve stanovených vzdálenostech od místa aktuální stavební činnosti, aby byla minimalizována mobilita ryb z přilehlých úseků toku.

Podmínka 6) Opakovaný a v čase oddělený odlov zajistí důsledné přemístění chráněného druhu, zřetel je brán také na obecně chráněné druhy.

Podmínka 7) Podmínka byla stanovena proto, aby byl omezen negativní vliv konkurence teritoriálních vranek v úseku toku, na kterém budou vypuštěny.

Podmínka 8) Podmínka byla stanovena na základě obvyklých požadavků Českého rybářského svazu, jakožto subjektu příslušného k výkonu rybářského práva na řece Bělé.

Podmínka 9) Tato podmínka byla stanovena pro zvýšení účinnosti záchranného transferu. Jejím smyslem je minimalizace ohrožení (tepelným a kyslíkovým stresem či zákalem vody) přemísťovaných vranek, již tak oslabených v důsledku stresu způsobeného samotným odchylem.

Podmínka 10) Přerušení stavební činnosti na dobu delší 30 dnů je rizikové z hlediska znovuosídlení předmětných úseků rybí obsádkou a proto je nutné odlov opakovat. Důrazně se doporučuje efektivní plánování návaznosti prací, aby byla nutnost opakovaných odlovů minimalizována.

Podmínka 11) Uložení povinnosti předat celkové výsledky odlovu vranky pruhoploutvé Agentuře je vedeno potřebou doložit provedený odlov a dokumentovat stav přírodního prostředí a populací zvláště chráněných druhů v rámci CHKO Jeseníky (§ 78 odst. 5 zákona) a jejich biotopu.

Podmínka 12) Podmínka byla stanovena z důvodu zvýšení úspěšnosti rekolonizace předmětných úseků vrankou i dalšími rybami. Z hlediska ochrany přírody je zásadní udržení či vytvoření příznivých životních podmínek pro biotu vodních ekosystémů, proto je množství úkrytů pro rybí obsádku nutnou podmínkou této výjimky.

Podmínka 13) Účelem podmínky je minimalizace negativního vlivu zákalu zvířením plavenin, který značně ohrožuje životaschopnost ichtyofauny a to zejména při prodlouženém trvání tohoto negativního vlivu, který způsobuje trvalé zabahnění žaber ryb a jejich následný úhyn. Časové omezení nastavené touto podmínkou vychází ze znalosti místních podmínek (velikost a odezva povodí) a je v souladu s obvyklými požadavky Českého rybářského svazu.

Podmínka 14) Většina znečišťujících látek vyjmenovaných v této podmínce je toxická pro vodní živočichy. Proto je potřeba důsledně zabránit jakýmkoliv únikům do vodního toku, či jeho okolí.

Podmínka 15) je stanovena jako podmínka kontrolní. Informovaní zástupci Agentury budou mít díky stanovené podmínce možnost přímo se účastnit klíčových zásahů do biotopu ZCHD vranky pruhoploutvé a posoudit tak plnění ostatních podmínek stanovených ve výroku tohoto rozhodnutí.

Podmínka 16) Tato podmínka vychází ze zákona, § 26 odst. 1 d).

Podmínka 17) Platnost výjimky je stanovena s ohledem na termín prací uvedený v žádosti.

Nedodržení stanovených podmínek může být důvodem ke zrušení rozhodnutí podle § 84 odst. 1 písm. c) zákona a zahájení sankčního řízení dle § 88 zákona. Toto rozhodnutí nenahrazuje jiná rozhodnutí dotčených orgánů státní správy ani souhlas majitelů pozemků.

POUČENÍ O ODVOLÁNÍ:

Proti tomuto rozhodnutí se lze podle § 81 odst. 1 správního řádu do patnácti dnů ode dne jeho doručení odvolat k Ministerstvu životního prostředí, a to podáním učiněným u Agentury (AOPK ČR, regionální pracoviště Olomoucko, oddělení Správa CHKO Jeseníky). V případě, že písemnost bude uložena u provozovatele poštovních služeb, lhůta pro podání odvolání se počítá ode dne převzetí rozhodnutí, nejpozději však od desátého dne ode dne jejího uložení. Podané odvolání má odkladný účinek.

Za správnost vyhotovení odpovídá Ing. Anita Petru

"otisk úředního razítka"

Ing. Michal Servus
ředitel regionálního pracoviště

"podepsáno elektronicky"

Příloha: Protokol o provedení odlovu

Rozdělovník:

Účastník řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu:

Povodí Odry, s. p., Varenská 3101/49, 701 26 Ostrava, ID DS wwit8gq

Účastníci řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu:

Český rybářský svaz, místní organizace Jeseník, Šumperská 127, 790 01 Jeseník, ID DS et3qgey

ČRS, územní svaz pro Severní Moravu a Slezsko, Jahnova 14, 709 00 Ostrava 9, ID DS wfqyvcs

Účastníci řízení podle § 27 odst. 3 správního řádu:

Obec Bělá pod Pradědem, Domašov 381, 790 01 Bělá pod Pradědem, ID DS 8cpbpc8

Příloha:

PROTOKOL O PROVEDENÍ ODLOVU - PŘEMÍSTĚNÍ RYBÍ OBSÁDKY				
Datum a čas				
Název toku, ř. km				
Objednatel a účel odlovu				
Poznámka				
Druh ryby	Odlov		Vysazení	
	Stáří	ks	ks	Tok, ř. km
	1-2 roky			
	> 3 roky			
	1-2 roky			
	> 3 roky			
	1-2 roky			
	> 3 roky			
	1-2 roky			
	> 3 roky			
	1-2 roky			
	> 3 roky			
Odlov provedl (jméno, název organizace)				
Podpis:				